

Lectorenvorming 2009-2010

Lector-zijn: een geloofsbelijdenis

PARTNER IN
CHRISTELIJK
VORMINGSWERK

Voorwoord

In november 2008 werden twee regionale bijeenkomsten georganiseerd. Bedoeling was om de lectoren van ons bisdom wat te ondersteunen door hen een dankwoordje, een vormingsprogramma, de recente ICLZ-brochure 'Gids voor lectoren' en een receptie aan te bieden.

Tijdens deze bijeenkomsten werd voorgesteld om parochiaal of federaal regelmatig (bijvoorbeeld jaarlijks) een lectorenontmoeting te organiseren.

Om die reden wil de Diocesane Commissie voor Liturgie, in samenwerking met CCV in het bisdom Brugge, jaarlijks een beknopt vormingsprogramma van 1 uur aanreiken. Deze vorming kan ingebed worden in een bijeenkomst waarop ook gebed, ontmoeting en een woord van dank een plaatsje krijgen.

Aansluitend bij het jaarthema van het werkjaar 2009-2010 biedt de Diocesane Commissie voor Liturgie dit jaar een vormingsprogramma aan met als thema: 'Lector zijn: een geloofsbelijdenis'.

De aangeboden vorming bestaat uit een uitgewerkt programma dat door de plaatselijke verantwoordelijke gegeven kan worden. Het is eventueel ook mogelijk om hiervoor een beroep te doen op één van de leden van de werkgroep 'Lectorenvorming', opgericht vanuit de Diocesane Commissie voor Liturgie. Deze werkgroep bestaat uit Riet Goemaes, Elisah Gommers en zuster Caritas Van Houdt.

Indien het niet mogelijk is om de lectoren van de parochie of federatie samen te brengen, kan dit vormingsprogramma eventueel ook doorgestuurd worden zodat zij de tekst kunnen lezen.

Voor meer informatie, voor het ontvangen van één of meerdere brochures 'Gids voor lectoren' of voor het maken van een afspraak met één van de leden van de werkgroep 'Lectorenvorming' kan men contact opnemen met:

Elisah Gommers elisah.gommers@hotmail.com
0484.777.737. of 050.68.82.06.

LECTOR-ZIJN: EEN GELOOFSBELIJDENIS

INLEIDING

Geloof leidt tot geloofsbelijdenis

Elke gelovige is geroepen om zijn geloof te tonen in woord en daad. Wie zich aangesproken voelt door God kan niet over Hem zwijgen. Het spreekwoord 'waar het hart van vol is ...' zegt terecht dat waarachtig geloof per definitie gepaard gaat met 'geloofsbelijdenis' of 'geloofs-getuigenis'.

Meer nog: wat is geloof zónder geloofsbelijdenis? Wat is geloof als het niet aan het licht mag komen? Je kan heel veel voor iemand voelen, maar als de liefde niet uitgesproken of getoond wordt, zal ze niet erkend worden en zal ze uiteindelijk verdwijnen. *Als je het zegt, wordt het pas echt.*

Geloofsbelijdenis leidt tot geloof

Waarachtig geloof leidt per definitie tot geloofsbelijdenis. Tegelijkertijd bevestigt en versterkt een geloofsbelijdenis ons geloof.

Wie zijn geloof in woord en daad openbaar maakt, toont dit geloof zowel *aan zichzelf als ook aan anderen.*

Wanneer wij ons geloof uitspreken, komt namelijk op een uitgesproken wijze aan het licht wat dit geloof *voor ons* betekent. Zoals mensen een verhaal vaak meermaals moeten vertellen om het werkelijk een plaats te kunnen geven in hun leven, zo leidt ook het belijden van het geloof tot meer inzicht in je eigen geloofspositie. Door het geloof uit te spreken, worden wij er op een bijzondere wijze mee geconfronteerd. We geven een 'stem' aan ons geloof, waardoor wij opgeroepen worden om werkelijk te doen wat we zeggen. Door in woord en daad te getuigen van ons geloof, *tonen wij* op de eerste plaats *aan onszelf* dat dit geloof voor ons belangrijk is. Zo versterkt onze 'geloofsbelijdenis' ons geloof.

Wanneer wij ons geloof tonen, kunnen ook *anderen* iets 'zien' in ons geloof. Als geloof zichtbaar wordt, kan het door anderen 'herkend' worden, waardoor zij ons kunnen wijzen op wat voor ons belangrijk is. Wanneer wij in woord en daad getuigen van ons geloof, kunnen mensen zowel positief als ook negatief reageren. Als iemand een positieve reactie geeft, wordt ons geloof bevestigd en versterkt. Maar zelfs wanneer iemand zegt: "Jij met je geloof" of wanneer iemand op een andere wijze afwijzend reageert, confronteert hij mij met het feit *dát* ik geloof. Ondanks zijn misprijzen benadrukt en bevestigt hij mijn gelovig-zijn. Zowel positieve als negatieve reacties op mijn 'geloofsgetuigenis' zijn eigenlijk een bevestiging. Ze bevestigen niet altijd *WAT* ik geloof. Ze bevestigen wel steeds *DAT* ik geloof.

Als iemand reageert op mijn 'geloofsgetuigenis', dan confronteert hij mij met het feit dat ik geloof. Die reactie roept spontaan de vraag op of ik dat geloof verder gestalte wil geven. Wat anderen zeggen zal hierbij wellicht een rol spelen. Als anderen mijn geloof 'afwijzen' dan zal ik misschien even nadenken over de zinvolheid van mijn geloof. Als de reactie positief is, wordt mijn geloof versterkt. Ik ervaar dan dat het geloof gezamenlijk gedragen wordt. Kortom: als men het zegt, wordt het pas echt en *wanneer men het (in woord en daad) samen belijdt, wordt het pas echt een feit.*

Samenvatting:

De lector: een gelovige die zijn geloof belijdt

Een lector is op de eerste plaats 'gelovige'. Als gelovige wil ook de lector zijn geloof belijden in woord en daad.

De specifieke taken die een lector opneemt, maken het mogelijk om op een bijzondere wijze het geloof te belijden. In wat volgt willen we de vraag stellen hoe een lector kan getuigen van zijn geloof en zo tot een waarachtige geloofsbelijdenis kan komen.

We gaan hierbij nader in op twee wijzen van 'geloofsbelijdenis'. Enerzijds kan de lector getuigen van zijn geloof doorheen de verkondiging van Gods Woord. Anderzijds kan ook het voor- en meebidden van een lector een ware geloofsbelijdenis zijn.

1. VERKONDIGING ALS GELOFSBELIJDENIS

Hoe kan een lector zijn geloof belijden doorheen de verkondiging van Gods Woord?

Doorheen de bijbel spreekt God tot ons. De Schrift reikt ons het Woord van God aan. Wanneer de lector een Schriftlezing voorleest, verkondigt hij het Woord van God. Hij laat God aan het woord.

Het verkondigen van Gods Woord is op zichzelf reeds een geloofsbelijdenis, want wie wil er het woord verkondigen van iemand waarin men niet gelooft? En wie zou in Gods naam willen spreken als hij niet zou willen tonen dat hij gelovig is?

'Lector-zijn' houdt dus reeds een geloofsbelijdenis in.

Toch is niet elke geloofsbelijdenis even krachtig, even overtuigend en even overtuigend. De wijze waarop de lector Gods Woord verkondigt, bepaalt in sterke mate de kracht (en de 'schoonheid') van de geloofsbelijdenis die hij aflegt.

Hoe kan een lector Gods Woord zo verkondigen dat ook zijn gelovig-zijn duidelijk zichtbaar en hoorbaar wordt?

a. De lector als eerste toehoorder

De lector toont zijn gelovig-zijn door het Woord dat hij verkondigt ook zelf 'gelovig' te beluisteren.

De lector is de eerste toehoorder. Het is van groot belang dat de lector zichzelf onder het Woord van God plaatst en zelf beluistert wat God ook aan hem te zeggen heeft.

Enkele suggesties om zichzelf als lector bewust te worden van je gelovig-luisterende houding:

- Je leest de lezing vooraf en je vraagt jezelf biddend af wat deze tekst zou willen zeggen.

- Om uit te drukken dat je slechts toehoorder bent, is het beter om het lectionarium of het Bijbelboek niet bij de hand te hebben of onder je stoel te leggen. Bij voorkeur ligt het Boek op de lezenaar. Op het moment van de lezing ga je naar dit boek toe en je drukt zo uit dat het Woord niet van jou komt.
- Als je beseft dat je eerste toehoorder bent, dan zal men dit ook merken aan de respectvolle wijze waarop je leest.

b. De lector als ‘tussenpersoon’

De lector toont zijn gelovig-zijn ook door het Woord van God niet te lezen alsof het zijn eigen woorden zijn.

Een lector is slechts ‘tussenpersoon’, geen ‘hoofdacteur’. Hij gaat zelf op de achtergrond staan om het Woord van God op de voorgrond te plaatsen.

Dietrich Bonhoeffer stelt dat een lector de bijbel moet lezen zoals men een brief van een vriend zou voorlezen.

Het verdient aanbeveling voor de Schriftlezing in de gemeenschap dat ieder op zijn beurt de voorlezing doet. Men zal al heel gauw ondervinden dat het niet gemakkelijk is om de bijbel aan anderen voor te lezen. De tekst zal meer en beter tot zijn recht komen naarmate de innerlijke houding van de lezer t.a.v. de tekst onthecht, bescheiden en positief is.

Een belangrijke regel die men in acht moet nemen om een bijbeltekst goed te lezen is: zich niet identificeren met het ‘ik’ dat in de tekst aan het woord is. Immers, niet IK ben het die verontwaardigd is, die troost, die vermaant, maar God.

Natuurlijk mag daaruit niet voortvloeien dat ik de tekst ga lezen op een monotone en onverschillige toon; integendeel, ik zal het trachten te doen vanuit een innerlijk-geëngageerd-zijn en een mij-aangesproken-weten.

Ik zal maar tot ‘goed lezen’ kunnen komen wanneer ik niet Gods plaats wil innemen doch eenvoudig mijzelf beschikbaar stel om Hem te dienen.

Anders loop ik kans hoogdravend, pathetisch, sentimenteel, uitdagend te worden door de aandacht van de luisteraar op mijn persoon te vestigen en niet op het Woord. Dit gevaar bedreigt ieder die de Schrift voorleest.

Om een beeld te gebruiken: **wie de Bijbel voorleest, verkeert in de situatie van iemand die de brief van een vriend voorleest aan een ander.** Hij leest die brief dan niet alsof hij hem zelf had geschreven, hij zal een zekere afstand eerbiedigen en die ook laten aanvoelen. Toch zal hij niet mogen doen alsof die lezing hem niet aangaat en aan zijn toon zal men kunnen horen dat hij er persoonlijk bij betrokken is.

De correcte lezing van de Schrift is niet op de eerste plaats een techniek die men zich eigen kan maken, - zij hangt ten nauwste samen met mijn eigen innerlijke gesteltenis.

(Uit: D. Bonhoeffer, *Gemeinsames Leben*)

Wie een brief van een vriend voorleest, zal duidelijk aangeven wie de ‘auteur’ is. Tevens tracht men zo oprecht en correct mogelijk te vertolken wat die vriend ‘geschreven’ heeft.

In de liturgie worden we echter geconfronteerd met een bijzondere situatie, waardoor het voorlezen van de brief van een vriend een speciale dimensie krijgt.

We lezen namelijk niet zomaar uit een brief van een vriend. *We lezen een brief van een Vriend voor, die op dat moment in de liturgie ook zelf aanwezig is.* Vergelijk het met het lezen van een tekst, terwijl de auteur zelf in de zaal zit. Deze aanwezigheid van de ‘auteur’ zet ons wellicht aan om extra zorgvuldig om te gaan met zijn woorden.

Enkele suggesties om te tonen dat je Gods woorden spreekt:

- Alvorens te beginnen met de lezing kan je een stil gebed uitspreken waarin je God vraagt om je te inspireren zodat je zijn Woord op een geloofwaardige wijze kan verkondigen.

- Uit respect voor het Woord van God is het aan te raden om geen andere boeken of blaadjes op de lezenaar te laten liggen tijdens de Schriftlezing.
- Als je de Schriftlezing uit het lectionarium voorleest, maak je duidelijk dat het gaat om een tekst die niet de jouwe is. Een los blaadje dat je uit je handtas of broekzak tovert, suggereert dat het gaat over je eigen tekst. Bij voorkeur ga je letterlijk naar de lezenaar toe waar 'de brief van de Vriend' (het lectionarium) op je wacht.

c. Gods stem vertolken in woord en daad

Elke gelovige wordt opgeroepen om zijn geloof te belijden in woord en daad. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor de lector. Een lector spreekt niet alleen met woorden. Niet alleen 'wat' er gezegd wordt, maar ook 'hoe' het gezegd wordt, is van groot belang. En niet louter zijn 'woorden', maar ook zijn 'daden' leggen een geloofsgetuigenis af. Onze lichaamstaal kan onze woorden bevestigen of tegenspreken. Indien onze lichaamstaal niet afgestemd is op wat wij zeggen, hebben wij anderen wellicht 'niets' te zeggen.

Ook de houding, het oogcontact en de toon en intonatie van de lector zijn dus 'veelzeggend'. Ze drukken al dan niet uit dat de lector 'eerste toehoorder' en 'tussenpersoon' is.

Een veelzeggende houding

Indien men God op de voorgrond wil plaatsen, zal men ervoor kiezen om geen aandacht te trekken op zichzelf. Opvallende kledij of een houding die 'opvalt', kunnen best vermeden worden. Hoe 'gewoner' de lector zich gedraagt, hoe duidelijker het 'ongewone karakter van de lezing' tot zijn recht kan komen.

Als de lector de schijnwerpers op zichzelf plaatst of het priesterkoor gebruikt als een cat-walk, of wanneer de lector aan de lezenaar heen en weer staat te schuiven, verschuift de aandacht van de toehoorders vanzelfsprekend van de boodschap naar de boodschapper.

Sprekende ogen

Niet alleen onze lichaamshouding, maar ook onze blik laat zien wat wij willen zeggen. Als je oogcontact maakt, laat je mensen naar jou kijken. Bij voorkeur kijkt de lector de aanwezige toehoorders dus niet te veel aan. Bij het lezen van een Schriftlezing gaat het namelijk niet om een gesprek tussen jou en de toehoorders, maar wel om het Woord van God.

Wat mimiek, intonatie en toon kunnen 'tonen'

Een goede acteur heeft een levendige mimiek en gebruikt toon en intonatie om de emotie van zijn 'rol' uit te drukken. Een lector is echter geen acteur, die zich dient in te leven in de rol van God. Meer nog, wanneer men God aan het woord wil laten, moet men zeker niet 'in zijn plaats' spreken. Men moet niet 'God', maar wel 'boodschapper' willen spelen. Een overdreven mimiek, toon of intonatie zeggen veeleer dat men nog niet heeft begrepen dat men slechts 'toehoorder' is.

d. Een oefening

Als oefening kan er aan één van de aanwezigen gevraagd worden om de lezing van de volgende zondag opzettelijk te lezen 'met heel veel fouten'. Door de mogelijke 'fouten' uit te vergroten, komen ze erg duidelijk aan het licht. De andere

aanwezigen sporen de fouten op. Vervolgens tracht de persoon de Bijbeltekst op een goede manier te lezen.

Mogelijk bevat de Schriftlezing moeilijke woorden of misschien verwijst ze naar een vreemde context of een gebruik dat ons niet bekend is. Hierbij kan de begeleider aangeven dat wij de Vriend, van wie wij een 'brief' voorlezen, steeds beter kunnen leren kennen. Als wij die Vriend goed willen begrijpen, zullen wij tijd moeten maken om ons te verdiepen in zijn 'leven'. We kunnen dit onder andere doen door een naslagwerk bij de hand te nemen of door de commentaar bij de Schriftlezing, opgenomen in 'Kerk en Leven', te bekijken.

2. (VOOR- EN MEE-)BIDDEN ALS GELOOFSBELIJDENIS

De lector heeft, naast het verkondigen van Gods Woord, nog andere taken die hem in staat stellen om ook op een andere wijze zijn geloof te belijden.

Bidden: een geloofsbelijdenis

Het verkondigde Woord van God vraagt om een antwoord. In de liturgie spreekt God ons aan en ook wij willen ons richten tot onze God. Wij kunnen dit doen doorheen gebed. De lector heeft zoals elke gelovige dan ook vooral de opdracht om in de liturgie 'biddend' aanwezig te zijn. Een lector moet 'voor-gaan in gebed', wat betekent dat hij ook zelf 'biddend' aanwezig is in de liturgische ruimte.

Elk gebed is op zichzelf reeds een geloofsbelijdenis. Als wij bidden en ons richten tot onze God zeggen wij dat wij geloven. Een lector die bidt, getuigt dus reeds van zijn geloof, maar niet elk bidden is een even krachtige geloofsbelijdenis. De wijze waarop men bidt, bepaalt in welke mate dit bidden een geloofsgetuigenis in zich draagt.

Hoe kan een lector zo bidden dat ook zijn gelovig-zijn duidelijk zichtbaar en hoorbaar wordt?

Enkele suggesties:

- Bereid je voor op je taken, zodat je tijdens de viering werkelijk 'biddend' aanwezig kan zijn.
- Je kan als lector ook op een krachtige manier je geloof belijden door de tijd voorafgaand aan de viering te gebruiken voor 'stil gebed'.

Voorbidden en meebidden als geloofsbelijdenis

Het bidden van de lector kan in bepaalde omstandigheden worden tot een 'voorbidden'.

Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat de lector in naam van alle gelovigen antwoordt op de lezing door de verzen van de antwoordpsalm voor te lezen. Ook kan er aan de lector gevraagd worden om het gebed van de geloofsgemeenschap te verwoorden in de voorbeden.

In andere omstandigheden wordt er van de lector verwacht dat hij samen met de andere gelovigen luidop 'meebidt'. Bijvoorbeeld bij het Credo en het Onzevader.

Bij het vervullen van al deze taken spreekt de lector niet in naam van God, maar in naam van de geloofsgemeenschap. Ook wie de stem van de geloofsgemeenschap vertolkt, wordt uitgenodigd om die taak zo te vervullen dat ze een getuigenis (belijdenis) is van het geloof.

Hoe kan een lector zo voorbidden en meebidden dat ook zijn gelovig-zijn duidelijk zichtbaar en hoorbaar wordt?

a. De lector als eerste toehoorder

Als de lector voorbidt, moet hij beseffen dat hij de beden van de gemeenschap verwoordt. Dit betekent dat hij zich luisterend openstelt voor wat er leeft in de kerkgemeenschap, dichtbij en veraf.

Enkele suggesties om zichzelf als lector bewust te worden van je gelovig-luisterende houding:

- Als lector weet je jezelf verbonden met de leden van de geloofsgemeenschap, met hun zorgen en intenties.
- Als lector dien je ook te beluisteren welke liturgische feesten en / of welke droevige of blijde gebeurtenissen in de liturgie gevierd worden. Als de zondagsviering bijvoorbeeld ook een herdenkingsviering is voor één of meerdere overledenen is het van groot belang dat de lector dit reeds voorafgaand aan de viering 'gehoord' heeft.
- De wijze waarop je spreekt, kan reeds getuigen van respect voor en solidariteit met de geloofsgemeenschap.

b. De lector als 'tussenpersoon'

Een lector belijdt op een krachtige manier zijn geloof wanneer hij zich opstelt als 'mens onder de mensen' of beter: 'als gelovige onder de gelovigen'. Wanneer hij toont dat hij lid is van de geloofsgemeenschap, zegt hij tegelijkertijd dat hij gelooft, wat op zichzelf reeds een krachtige geloofsbelijdenis is.

Wanneer een lector voorbidt of meebidt, stelt hij zichzelf niet buiten de geloofsgemeenschap op, maar hij toont zich 'deel' van de gemeenschap en hij staat in dienst ervan. Een lector spreekt in naam van die geloofsgemeenschap. Een lector handelt dus niet in eigen naam.

Enkele suggesties:

- Bid 'mee' zoals elke andere gelovige meebidt. Ga bij voorkeur tijdens het meebidden van het Credo en het Onzevader niet voor de micro staan.
- Als je doorheen de viering een luisterende houding opbouwt en de stiltemomenten respecteert, dan zal je diezelfde luisterende houding ook bewaren wanneer je als lector je taak opneemt.
- Als je voorbidt (voorbeden) kan je expliciet verwoorden dat je het gebed van de gehele geloofsgemeenschap verwoordt. De formulering 'laten wij bidden' maakt dit bijvoorbeeld duidelijk.

c. De stem van de geloofsgemeenschap vertolken in woord en daad

Ook wanneer de lector in naam van de geloofsgemeenschap spreekt, zijn niet alleen zijn woorden, maar ook de wijze waarop hij spreekt en handelt, van groot belang. Ons lichaam kan onderstrepen of ontkennen wat onze woorden vertellen.

De houding, het oogcontact en de toon en intonatie van de lector zijn dus 'veelzeggend'. Ze drukken al dan niet uit dat de lector 'eerste toehoorder' en 'tussenpersoon' is.

Als ons lichaam anderen aanspreekt ...

Wanneer een lector in naam van de geloofsgemeenschap wil spreken, zal hij proberen om in houding en kleding de geloofsgemeenschap te representeren. Het

is mooi dat diegene die de voorbeden leest geen 'aparte plaats' heeft, maar werkelijk uit de gemeenschap komt en zo uitdrukt dat hij er deel van uitmaakt. Ook de kleding van de lector kan best van die aard zijn dat ze door de aanwezige geloofsgemeenschap niet als vreemd of als opvallend ervaren wordt.

Kijken door de ogen van de geloofsgemeenschap ...

Wanneer men in naam van de geloofsgemeenschap spreekt, mag men eventueel wel meer oogcontact maken dan wanneer men in Gods naam spreekt. Via een blik kan men zich verbinden met de gemeenschap van gelovigen. Zoals het woord 'oogcontact' reeds suggereert, ontstaat er 'contact' en 'gemeenschap' wanneer men elkaar een blik gunt.

Met mimiek, toon en intonatie 'tonen' dat je tot de geloofsgemeenschap behoort

Bidden is geen 'toneelspelen'. Wanneer men toneel speelt, dient men zich totaal in te leven en te identificeren met het personage dat men vertolkt. Een lector staat in dienst van de geloofsgemeenschap, maar valt er nooit mee samen. Een lector is namelijk 'deel' van die geloofsgemeenschap. Als deel van de gemeenschap is de lector dan ook niet identiek aan het geheel. Een volledige identificatie is uitgesloten. Omdat een lector zich gedeeltelijk identificeert met de geloofsgemeenschap zal hij niet geheel emotioneel spreken. Omdat hij zich niet volledig identificeert met de gelovige gemeenschap zal hij tegelijkertijd toch ook niet te emotioneel worden.

Wie in naam van de geloofsgemeenschap spreekt, toont in zijn expressie (mimiek, toon en intonatie) afstand en nabijheid, betrokkenheid ondanks verscheidenheid.

d. Een oefening

Eventueel kan men de aanwezigen als oefening enkele voorbeden laten **schrijven** en **voorlezen**. Hierbij kan de begeleider de aanwezigen de volgende tips aanreiken.

Voorbeden:

- *Algemeen:*
Tijdens de voorbeden richten de voorganger en de lector zich tot de aanwezige geloofsgemeenschap. De 'wij-formulering' wordt gebruikt ('wij mogen nu tot God bidden / laten wij bidden'). Voorbeden zijn geen gebeden. God wordt niet rechtstreeks aangesproken.
- *Structuur:*
Het geheel van de voorbede bestaat uit 4 momenten:
 1. De uitnodiging tot vertrouwd gebed: 'Omdat God een trouwe Vader is, mogen wij tot Hem bidden' – uitgesproken door de voorganger
 2. De intentie(s)
 3. Na elke intentie volgt een stil gebed en / of een acclamatie.
 4. Afsluitend gebed: dit wordt uitgesproken door de voorganger; hij bidt dat God ons gebed mag verhoren. Dit afsluiten kan in Woord- en gebedsvieringen ook een uitnodiging zijn om samen een Onzevader te bidden.

- *Betekenis:*

In haar boek 'Luisterend bidden' schrijft L. Payne het volgende: 'Wanneer wij voorbede doen, bidden wij eigenlijk: uw rijk kome, uw wil geschiede op aarde als in de hemel.' Daarmee is de juiste toon gezet. Zij legt dit als volgt uit: onze voorbeden mogen niet worden tot een ons terugtrekken uit de wereld en een alleen bidden voor ons persoonlijk geluk of bescherming. Integendeel, zegt ze, voorbede doen is je identificeren met de wereld in haar schaamte en smart.

Het gevaar is inderdaad niet denkbeeldig dat wij in de voorbede te veel op onszelf (op de eigen kring) gericht zijn. Dat is allemaal menselijk omdat we onze eigen pijn en noden het scherpst aanvoelen. En toch: de voorbede is het moment waarop wij willen bidden met een ruim hart, een hart dat de hele wereld, de hele kerk omvat. Om aan dat gevaar te ontsnappen wordt gevraagd dat de volgende *thema's* op een of andere wijze ter sprake komen:

- voor de noden van de universele kerk
- voor gezagsdragers, voor het welzijn van de hele wereld
- voor hen die onder lijden gebukt gaan
- de intenties van de plaatselijke gemeenschap

Laat ook ruimte voor de intenties die niet uitgesproken kunnen worden.

- De *formulering* van de intenties:

Twee voorbeelden met telkens drie verschillende wijzen van formulering:

A. *Voorbeeld 1*

1. (Laten wij bidden) voor de zieken dat zij steun en zorg mogen ontvangen.
2. (Laten wij bidden) om nabijheid en zorg (wanneer men geconfronteerd wordt met ziekte).
3. (Laten wij bidden) voor de zieken.

B. *Voorbeeld 2*

1. (Laten wij bidden) voor de gezinnen, dat zij vol begrip en trouw mogen samenleven.
2. (Laten wij bidden) om begrip en trouw (in gezinnen).
3. (Laten wij bidden) voor de gezinnen.

Conclusie:

Er zijn drie mogelijke formuleringen, namelijk:

1. (laten wij bidden) voor ... dat ...
2. (laten wij bidden) dat ... / om ...
3. (laten wij bidden) voor ...

Enkele aandachtspunten:

- Formuleer ze eenvoudig, maak geen te ingewikkelde zinnen. Het zou kunnen zijn dat men niet meer weet waarvoor gebeden wordt.
- Let erop dat wij God niet voor onze eigen kar spannen d.i. aan God zeggen wat Hij moet doen en dat valt dan samen met wat wij willen: zorg voor een open formulering.

We bidden dan bijvoorbeeld dat iemand de juiste keuze mag maken in plaats van zelf te zeggen wat de beste keuze is.

- Gebruik de voorbede niet als informatiebron. Dat wil niet zeggen dat je nooit eens een mededeling mag doen: wij hebben zojuist vernomen dat ... overleden is.
- Vermijd ook moraliserende of vermanende voorbeden zoals: 'wij bidden voor de rijken dat ze meer zouden delen met de armen.'

Nadat de deelnemers een voorbede geschreven hebben, kunnen zij deze voorbede voorlezen en elkaar feedback geven over de wijze waarop zij hun geloof belijden door 'voor te bidden'.

3. TOT SLOT

In dit vormingsprogramma werd benadrukt dat elke gelovige geroepen is om zijn geloof te belijden. De lector is een gelovige die doorheen zijn taken als lector een waarachtige 'geloofsbelijdenis' kan afleggen. Geloof leidt niet alleen tot geloofsbelijdenis, maar elke geloofsbelijdenis bevestigt en versterkt ook ons geloof. Lector zijn draagt zodoende de mogelijkheid in zich om via een oprechte 'geloofsbelijdenis' te groeien in geloof.